

Budgetförutsättningar 2021

Vid kommunfullmäktiges möte 2020-04-23 beslöts att senarelägga budgetprocessen för 2021 så att budget fastställs av kommunfullmäktige senast i november 2020. Kommunstyrelsen fick i uppdrag att i juni 2020 fastställa ett inriktningsbeslut för höstens budgetprocess, som ska innehålla preliminär ekonomiplan för 2021 samt tidpunkt för beslut om nämndplaner.

Förutsättningar för budgetprocessen 2021

Från mitten av mars fram har samhället och Tyresö kommun lokalt påverkats kraftigt av spridning och risken för smittspridning av Covid-19 (Corona-viruset). Det har medfört betydande effekter på samhällsekonomin, ett stort antal företag upplever ekonomiska problem och permitteringar och varsel om uppsägningar.

Den 29 april publicerade SKR enligt tidplanen en skatteprognos för 2020. SKR skriver i cirkuläret till prognosen att

*”Givet exceptionellt hög osäkerhet, är det inte rimligt att göra sedvanliga konjunkturprognoser i nuläget. Den beräkning som ligger till grund för skatteunderlaget åren 2020–2023 är ett **scenario**. Scenariot är konstruerat utifrån historiska krisepisoder och konjunkturförlopp och analysen beskriver en tänkbar utveckling, men är alltså inte en prognos i vanlig bemärkelse.”*

Skrivningen innebär att den skatteprognos vi fick 29 april är mycket osäker. Prognosen innebär att nettot av skatteintäkter och ökade statsbidrag minskar med 7 618 tkr jämfört med SKR:s prognos per februari 2020.

Kommande skatteprognoser presenteras 24 augusti och 1 oktober 2020.

Tidplan för budgetprocessen 2021

Datum	Aktivitet
2020-06-11	Kommunfullmäktige fastställer Budgetförutsättningar 2020
juni 2020	Förvaltningar inleder arbetet med nämndplaner 2021 utifrån budgetförutsättningarna
2020-08-24	Skatteprognos
2020-09-04	Strategidag 1 med inriktning på investeringar
2020-09-16	Strategidag 2 med inriktning på driftbudget
2020-09-21	Regeringen presenterar budgetpropositionen
2020-10-01	Skatteprognos
2020-10-06	Förslag till kommunplan 2021-2024 med förslag till skattesats för 2021 tas fram.

Datum	Aktivitet
oktober månad	Nämnder fastställer preliminära ekonomiska nämndplaner för 2021 utifrån Budgetförutsättningar
2020-10-14	KLU sammanträde. Förslag till kommunplan 2021-2024 med förslag till skattesats för 2021 skickas ut innan sammanträdet.
2020-10-27 Tidigarelagt från 2020-11-03	Kommunstyrelsen upprättar förslag till kommunplan 2021-2024 med förslag till skattesats för 2021. Enligt lagstiftningen måste detta beslut fattas under oktober månad.
2020-11-19	Kommunfullmäktige fastställer kommunplan 2021-2024 med skattesats för 2021
November/ december	Nämnder fastställer nämndplaner för 2021

Förutsättningar för nämndernas arbete med nämndplaner för 2021

Dessa budgetförutsättningar fastställer preliminära ramar för verksamhetsområdenas budgetar 2021 inklusive vissa budgetjusteringar. Planeringsförutsättningarna innehåller även ett scenario med en lägre uppräkningsnivå 2021 än den som ligger till grund för de preliminära ramarna. Syftet med detta är att i arbetet med budget 2021 ha en beredskap att hantera ett ekonomiskt läge som är sämre än det som Budgetförutsättningarna 2021 bygger på.

Nämnderna ska senast under oktober månad fastställa en preliminär ekonomisk nämndplan med budget för 2021 som utgår från de preliminära ramarna. Planen ska även innehålla en budgetplanering för vilka åtgärder som är möjliga att genomföra för att klara det fastställda scenariot med lägre uppräkningsnivåer.

Slutgiltiga nämndplaner med budgetar och nämndmål för 2021 ska fastställas senast december 2021.

Budgetförutsättningar för de preliminära ramarna och nämndernas planering

Utgångspunkt

Utgångspunkt för de preliminära ramarna som tagits fram är att inte göra politiska prioriteringar när förutsättningarna fastställs i juni. Sådana prioriteringar får vänta till budgeten fastställs i november.

De ändringarna för 2021 som redan låg inbakade i den beslutade budgeten för 2020 står fast. Dessutom får vissa verksamhetsområden kompensation för de kapital- och driftkostnader som tillkommer på grund av ändrade redovisningsregler 2020. Dessa ramökningar finansieras genom en budgeterat av förväntade intäkter inom finansförvaltningen. Vissa justeringar som bedöms vara av teknisk/volymmässig karaktär och som inte fångas upp av den demografibaserade resursfördelningen genomförs. Utöver detta föreslås endast enstaka ramjusteringar och som ses som logiska förlängningar av beslut som redan är fattade.

Ekonomiska förutsättningar för ramarna

Med den osäkerhet som råder om det konjunkturpolitiska läget föreligger inga tydliga prognoser för utvecklingen varken när det gäller skatteunderlag, inflation eller löneökningar 2021.

Skatteintäkterna för 2021 är beräknat utifrån den skatteprognos som SKR publicerade 2020-04-29 (SKR cirkulär 2020:20). I prognosen har kommunens egen befolkningsprognos från mars 2020 använts.

Nämndernas och verksamhetsområdenas rammar har beräknats utifrån kommunens demografibaserade modell utifrån samma befolkningsprognos.

I och med den lågkonjunktur som har börjat våren 2020 så är det ett rimligt antagande att inflationen och löneökningar under kommande år kommer att vara lägre än tidigare. Inflationen har under förra året närmast sig 2 % men har fallit i början av 2020 och var i mars 0,64 % på årsbasis.

Kostnaden för lönerörelserna för kommunen har de senaste åren legat på mellan 2,0 och 2,5 %. Utöver detta har det skett en hel del löneglidning i viktiga yrkesgrupper. Denna löneglidning har bromsat upp senaste året. I ett scenario med sjunkande inflation och stigande arbetslöshet är det sannolikt att utvecklingen av lönekostnaderna kommer att bromsa in.

Under en rad år har kommunen i sina budgetar utgått från kostnadsökningar för löner och priser på 2 % årligen. I budgeten för 2020 har den siffran satts till 1,8 %. I linje med målsättningen att göra små förändringar i budgetförutsättningarna behålls nivån 1,8 %. Siffran kan komma att justeras om det i utvecklingen under 2020 och de prognoser som kommer i höst visar sig att den är för hög. I de preliminära ekonomiska nämndplanerna är det rimligt att utgå från samma siffra för kostnadsökningen på 1,8 %.

Scenario med minskat utrymme

Nämnderna ska i sina preliminära ekonomiska nämndplaner även besluta om vilka åtgärder som är möjliga att genomföra vid ett scenario där ett generellt effektiviseringskrav läggs på 1 % för alla verksamhetsområden. Hur mycket detta motsvarar för varje nämnd framgår av tabellen nedan.

Tekniska justeringar

Vissa tekniska justeringar planeras för budgeten 2021:

- En teknisk justering utifrån den omorganisation som genomfördes i januari 2020 där ett stort antal kanslifunktioner som tidigare låg ute på förvaltningarna centraliserades i kommunens stöd- och servicekontor. Under 2020 ligger budgetmedel för dessa kvar i nämndernas budgetramar. Justeringen är inte inkluderat i siffrorna nedan. Planeringen är att en preliminär justering ska ingå i det ramförslag som behandlas i kommunstyrelsen 2020-05-28.
- En teknisk justering utifrån den förändrade struktur för verksamhetsområden som ska beslutas av kommunfullmäktige 2020-05-14. Den justeringen kommer ingå i det kommunplansförslag som ska fastställas av kommunfullmäktige i november.

- En teknisk justering utifrån ändrade kostnader för internhyror på grund av att andelen planerat underhåll som aktiveras som investeringar kommer att öka från 15 mnkr till 22 mnkr (av totalt 30 mnkr) under 2021. Denna justering kommer att genomföras i kommunplansförslaget i november.
- Ytterligare tekniska justeringar kan komma att bli aktuella.

Demografisk justering

- Kommunens system för demografibaserad resursfördelning har varit på plats ett antal år. Under 2020 och inför det slutgiltiga beslutet om kommunplan i november bör en översyn göras över modellen. Översynen ska avse de demografiska effekterna och de ingående priserna i modellen.

Preliminära ramar för verksamhetsområdena 2021

Verksamhetsområden	
Förskola	-324 197
Grundskola	-776 513
Individ- & familjeomsorg	-240 943
Funktionsnedsättning	-272 125
Äldreomsorg	-412 603
Gymnasieskola	-247 054
Vuxenutbildning	-28 126
Arbete & integration	-11 660
Bibliotek, kultur & fritid	-116 135
Plan & exploatering	-49 499
Väghållning & park	-84 367
Miljö, trafik & övrigt	-7 244
Vatten & avlopp	0
Renhållning	0
Bygglovsverksamhet	-6 558
Näringsliv	-1 334
Gemensam verksamhet	-151 659
Kommunalförbund mm	-45 001
Politisk verksamhet	-27 887
Andra poster	
Periodiskt underhåll	6 000
Total verksamhetsområden	-2 796 906

Förändringar av ramar för verksamhetsområdena som ingår

VO Grundskola

- Nedtrappning lässatsning med 700 tkr enligt kommunplan 2020
- Ökad leasingkostnad för datorer 850 tkr på grund av krav på en dator per elev inom skolan.
- Ökad måltidskostnad 700 tkr i samband med högre krav på miljömässigt hållbara måltider. Ökningen ska delas med VO förskola.
- Ökad volym/pris särskolan som inte fångas av demografisk modell 3 000 tkr uppdelat på:
 - En tydlig ökning av volymen av särskoleelever 1 000 tkr.
 - En korrektion för att priset för de särskoleeleverna med störst behov inte täcker kostnader och behov. 2 000 tkr
- Ökad kostnad för hyra Fornuddens skola. Delårseffekt från 1 juni 12 308 tkr.

VO Individ- och familjeomsorg

- Nedtrappning 500 tkr satsning barn och unga enligt kommunplan 2020
- Ramökning 5 200 tkr som överensstämmer med den ramökning som föreslås för 2020 som del av de välfärdsmedel staten delat ut till kommuner 2020.

VO omsorg om personer med funktionsnedsättning

- Delårseffekt hyra gruppbostad Strandvägen 2 567 tkr enligt kommunplan 2020
- Utökning ökade hyreskostnader 500 tkr Skälsätra och Persudde

VO äldreomsorg

- Minskning avslutning ettårssatsning balansträning 200 tkr enligt kommunplan 2020.

VO Gymnasieskola

- Minskning avslutning ettårssatsning nytt gymnasieprogram 400 tkr enligt kommunplan 2020.

VO bibliotek, kultur och fritid

- Ramökning ökande kapitalkostnader på grund av redovisningsregler 1 400 tkr.
- Ramökning ökade kapitalkostnader för investering i stallanläggning Fårdala i enlighet med kommunplan 2020.

VO Plan och exploatering

- Ramökning ökande kostnader detaljplaner och förstudier på grund av redovisningsregler 12 000 tkr.

VO väghållning och park

- Ramökning ökande kapitalkostnader på grund av redovisningsregler 7 400 tkr.
- Ramökning ökande kapitalkostnader på grund av nya vägar 2 000 tkr.
- Ökad hyra i Alby för parkenheten 1 200 tkr.

VO gemensam verksamhet

- Minskning avslutning ettårssatsning LED lampor fastighet 200 tkr enligt kommunplan 2020.

Finansförvaltning

- Ökade intäkter gatukostnadsersättningar och exploateringsbidrag på grund av ändrade redovisningsregler 20 800 tkr. Motsvarar ramökningar på grund av redovisningsregler.

Scenario med 1 % lägre ramar

Verksamhetsområden scenario	Minskning 1 %	Ny ram
Förskola	3 185	-321 013
Grundskola	7 469	-769 044
Individ- & familjeomsorg	2 321	-238 623
Funktionsnedsättning	2 643	-269 482
Äldreomsorg	4 055	-408 548
Gymnasieskola	2 431	-244 623
Vuxenutbildning	276	-27 850
Arbete & integraion	115	-11 546
Bibliotek, kultur & fritid	1 093	-115 042
Plan & exploatering	368	-49 130
Väghållning & park	725	-83 642
Miljö, trafik & övrigt	71	-7 173
Vatten & avlopp	0	0
Renhållning	0	0
Bygglovsverksamhet	64	-6 493
Näringsliv	13	-1 321
Gemensam verksamhet	1 492	-150 167
Kommunalförbund mm	442	-44 559
Politisk verksamhet	274	-27 613
Andra poster		
Periodiskt underhåll		
Total verksamhetsområden	27 036	-2 775 870

Finansförvaltning

Budgetförutsättningar 2021 (tkr)	
Finansförvaltning	
Skatteintäkter (19,95 kr/100 kr)	2 596 935
Generella statsbidrag och utjämning	259 688
Totala intäkter	2 856 623
Pensioner inkl förvaltningskostnad	-55 000
Förändring semesterlöneskuld	-1 000
Förändring pensionsavsättning	-4 500
Statsbidrag maxtaxa	9 900
Intäkt kapitaltjänst (internränta)	17 700
Exploateringsvinst	10 000
Intäkter R2 täcker kostnader R2	20 800
Simhall	-16 000
Totalt övriga kostnader/-intäkter	-18 100
Finansiella intäkter	10 000
Finansiella kostnader	-16 200
Finansnetto	-6 200
Demografibuffert	-5 110
Kostnad verksamhetsområden	-2 796 906
Årets resultat	30 307
% av skatter och statsbidrag	1,1%